

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑνδέκατος

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑπαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσια.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

8 Μαρτίου 1881

Ἐν τῷ «Ἀθηναίῳ» παρελθόντος ἔτους (Τεῦχος Β') ὁ κ. Δ. Βικέλας ἐδημοσίευσεν πραγματείαν περὶ τῆς τραγωδίας Μάκβεθ, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἀξιολόγου συγγραμματος τοῦ ἐν Γρενόβλῃ καθηγητοῦ κ. Paul Stapfer ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Shakespeare et l'Antiquité. Σήμερον δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ἀνάγνωσιν τοῦ χαρακτήρου τοῦ Ἀμλέτου, ἐκ τοῦ αὐτοῦ συγγραμματος καὶ ταύτην σταχυολογηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Βικέλα. Τὰ εἰς αὐτὴν παρενθιρόμενα ἀποσπάσματα ἐλήφθησαν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀνεκδότου μεταφράσεως τοῦ Ἀμλέτου. Εὐχαρίστως δὲ μανθάνομεν ὅτι ὁ κ. Βικέλας, συμπληρώσας τὴν μετάφρασιν ταύτην, ὡς καὶ τὴν τοῦ Μάκβεθ, (ἧς ἀποσπάσματα τινα ἐδημοσίευσεν πέρυσιν ἡ «Ἔστια»), προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ ἀμφοτέρας τὰς τραγωδίας, συμπληρῶν οὕτω τὸ ἔργον, ὅπερ ἀνέλαθεν ὅτε πρὸ πενταετίας ἐξέδιδε τὴν μετάφρασιν τῶν τριῶν τραγωδιῶν «Ρωμῆος καὶ Ἰουλιέττα», «Θέλλος», καὶ «Ὁ βασιλεὺς Ἀθήρ». Οὕτω, χάρις εἰς τὴν εὐδόκιμον ἐργασίαν τοῦ διακεκριμένου Ἑλληνος λογιῶν καὶ περισπουδάστου τῆς «Ἔστιας» συνεργάτου, τὸ ἑλληνικὸν δῆμοσιον θέλει ἔχει μετ' ὀλίγον ἐν ὠραία μεταφράσει ἀκεραίας τὰς πέντε τραγωδίας, αἵτινες θεωροῦνται ὡς τὰ ἀριστουργήματα τοῦ δαιμονίου Ἀγγλοῦ δραματοῦργου. Σ. τ. Δ.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΑΜΑΕΤΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Paul Stapfer].

Ὁ Ἀμλέτος δὲν εἶναι φύσει ἀσθενοῦς ἢ ἀμφιρπεποῦς χαρακτήρου. Ὅτε κατὰ πρῶτον βλέπει τὴν σκιάν τοῦ πατρὸς του, ἐπιδεικνύει τόλμην ἀξίαν θαυμασμοῦ. «Τὰ νεῦρά του, λέγει, εἶναι ἀκαμαία ὡς τὰ τοῦ Νεμαίου λέοντος». Οἱ φίλοι του φοβούμενοι ἀπευκατῶν τι, τὸν ἐμποδίζουσι θέλοντα νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ φάσμα, ἀλλ' αὐτὸς τοὺς ἀποθεῖ.

Τὰ χέρια κάτω, κύριε! Μὴ τὸν Θεόν, τὸν κἄμου φάντασμα, ὅποιον μὲ κρατεῖ. Ἀφῆτέ με, σὰς εἶπα!

Ὅποτε ἐξορίζεται ὑπὸ τοῦ θεοῦ του εἰς Ἀγγλίαν, τὸ δὲ πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει, προσβάλλεται ὑπὸ πειρατῶν, αὐτὸς πρῶτος ἔνοπλος εἰσπηδᾷ ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου. Εἰς τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ξιφασκίαν, ἐξέχει. Ὁ Φορτιμβρᾶς, ὁ Νορβηγὸς πολεμιστῆς, λέγει περὶ αὐτοῦ ἐν τέλει, ὅτι

ἀν τὸν ἔκαμην ἢ τύχη βασιλεία, βεβαίως θὰ ἐφαίνετο ἀντάξιος τοῦ θρόνου.

Ἡ δὲ Ὀφηλία ἀπεικονίζει αὐτὸν διὰ τῶν ἐξῆς στίχων:

ἡ εὐπροσήγορη ἄματι, ἡ προκομμένη γλώσσα, τᾶνδρεῖον ἔξπος, ἡ ἑλπίς τοῦ Κράτους καὶ τὸ ἄνθος, αὐτὸς, καθρέπτης τοῦ συρμού, τῆς εὐγενεῖας τύπος!

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ σκηνῇ, ἐνῶ τελεῖται ἡ ξιφασκία μετὰ τοῦ Λαέρτου, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀμλέτου λέγει, ὅτι

εἶναι παλὺς καὶ ἀγκομαχεῖ.

Ἄλλὰ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ Σαικσπέιρος γράφων ταῦτα εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἐκπροσωποῦντα τὸν ἥρωά του ἠθοποιόν, καὶ δὲν πρέπει νὰ φανταζώμεθα τὸν Ἀμλέτον ὡς λυμφοατικῆς κράσεως νέον. Ἀπ' ἐναντίας διαφαίνεται οὗτος δραστήριος φύσει καὶ ἔνθερμος κατὰ πάντα, —κατὰ πάντα, ἐκτὸς ἐνός, — ἦτοι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκδικησεῦς του.

Τοιοῦτος ὁ ἐξωτερικὸς ἄνθρωπος τοιοῦτος παρίσταται εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν συνθήεις. Ἄλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐπιφάνεια. Ἀνάγκη νὰ διερευνήσωμεν καὶ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, νὰ ἐξετάσωμεν ὅποια ἡ καρδιά του. Ὁ Ἀμλέτος φύσει ἐκτιμᾷ καὶ ἀγαπᾷ τὸ ἀγαθὸν, τὴν χρηστότητα. Ὡς ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἔχοντες ἐκ γενετῆς κλίσιν πρὸς τὴν μουσικὴν, τὴν ζωγραφικὴν ἢ τὴν γλυπτικὴν, καὶ ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐτι ἀποστρεφόμενοι τὸ παράτονον τῶν ἤχων, τὴν δυσναλογίαν τῶν γραμμῶν, ἢ τὸ ἀσύμφωνον τῶν χρωμάτων, οὕτως ὁ Ἀμλέτος φαίνεται ἔχων ἐκ γενετῆς τὴν συναισθήσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ἀγάλλεται βλέπων τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν ἀρετὴν, βδελύσσεται δὲ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν κακίαν. Τὸ τοιοῦτον αἰσθημα διατρανοῖ, ὅτε λέγει πρὸς τὸν Ὀράτιον:

Ὀράτιε, ἀπ' ὅσους καὶ ἂν εἶδα σὺ εἶς ἀλήθεια ὁ χρηστός ὁ ἄνθρωπος!

ΟΡΑΤΙΟΣ

Ἀδούνητα

ἀγαπητέ μου.

ΑΜΑΕΤΟΣ

Μὴ θαρρεῖς ὅτι σὲ κολακεῖω.

Τί ἄρα γε τὸ κέρδος μου θὰ ἦναι ἀπὸ σένα, ποῦ ἔχεις τὴν καλὴν καρδίαν εἰσδῶμά σου μόνον νὰ τρώγῃ, νὰ ἐνδύσῃ; — Ποῦ εἶναι ἡ ἀνάγκη νὰ κολακεύῃ ὁ πτωχός; — Ὅχι! Ἄς γλυκογλείψῃ τὰ μεγαλεῖα τὰ τρανὰ ἢ ζαχαρένια γλώσσα, καὶ ἄς λυγᾷ τὸ γόνατον τὸν πρόθυμον ἀρμόν του ἐκεῖ ποῦ ἡ χαμέρπεια εὐρίσκει τὸ φελὸς τῆς Ἄκοῦς; — Ἀφότου ἔγινε ἡ ἄτυχη καρδιά μου τῆς ψήφου τῆς ὀ κύριος, ἀφότου ἠδυνήθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους μεταξὺ διάκρισιν νὰ κάμνη, ἢ ἐκλογὴ τῆς ἔδωκεν ἐπάνω σου σφραγίδα. Διότι σ' εἶδα πάντοτε τὸ πᾶν νὰ υποφέρῃς, ὡσάν νὰ μὴν ὑπέφερες ὡς ἄνθρωπον σὲ εἶδα, ποῦ δέχεται τὰς προσβολὰς καὶ τὰγαθὰ τῆς τύχης

βαιοῦσιν ὅτι ἡ συναίσθησις τοῦ πάσχοντος, ὅτι δῆθεν εἶναι προσποιητὴ ἢ παραφροσύνη του, οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπερβίον πραγματικοῦ νοσήματος, καὶ ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀμλέτου ἀπαριθμούμενα συμπτώματα ὑγείας οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀρνητικὴν σημασίαν ὡς πρὸς τὴν παθολογικὴν διάγνωσιν. Ἄλλως τε, ἔχει βεβαίως διαλειμματα ὑγείας ὁ πάσχων, ἡ δὲ νόσος του διατρέχει εἰσέτι τὴν πρώτην αὐτῆς περίοδον. Συχνάκις σκώπτων τοὺς περὶ αὐτὸν φαίνεται ἐντελῶς κύριος ἑαυτοῦ, τότε δὲ προσποιεῖται πράγματι τὸν παράφρονα. Ἄλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ διηνεκὴ καὶ ἀδιάλειπτον ἐκ μέρους του τὴν προσποίησιν. Τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι τέχνασμα ἐπίπονον καὶ δύσκολον ὄσῳ καὶ ἀνωφελες, μῆτε νόημα ἔχον, μῆτε σκοπὸν μῆτε λόγον.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

ANTINOOS

Ἱστορικὸν διήγημα.

Α'.

Ἡ ἡμέρα ἠύξανε ταχέως, ὁ ἥλιος ἀνέτελλεν ἐν μέσῳ ἀτμῶν γαλακτοχρόων καὶ ἦτο ψῦχος, τῆ 1 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 129 μ. Χ. ἐπὶ μικροῦ τινος ὄρους ὀνομαζομένου Κασσίου, κειμένου παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Μεσογείου μεταξὺ Πηλαιστίνης καὶ Αἰγύπτου. Τὰ κύματα κυανοῦ βαθέος χρώματος ἐπληττόν τὴν βᾶσιν τοῦ ὄρους, ἐπερχόμενα βραδέως μαλακὰ καὶ βραχέα ὡς ἀναλελυμένος μόλυβδος. Ἐπέτων δὲ τῆδε κακέισε στίφη λάρων.

Τρεῖς ἄνδρες κατέβαινον ἀπὸ τοῦ Κασσίου πρὸς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, βαδίζοντες ὀπισθεν ἀλλήλων ἐν τῇ στενῇ τοῦ ὄρους ἀτραπῶ. Πρῶτος ἐβάδιζεν ὁ πρεσβύτατος αὐτῶν, ἔχων ὄλην τὴν γενειάδα· ἔσειεν ἐνίοτε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ψιθυρίζων λόγους ἀκαταλήπτους, καὶ συχνάκις ἰστάμενος ἐθεώρει τὰ πέριξ. Βήματά τινα ὀπισθεν αὐτοῦ ἤρχετο δούλος φέρων ἐπὶ τοῦ ῥωμαλέου ὄμου του δέμα σκεπασμάτων καὶ ἐπενδυτῶν, καὶ μετὰ ἱκανὴν ἀπόστασιν ἠκολούθει ὁ τρίτος, ἐξαιρέτου καλλονῆς νέος, προχωρῶν μετὰ τινος νοθρότητος, τὴν κεφαλὴν νεύων πρὸς τὸ στήθος καὶ τὸ καταπεπονημένον αὐτοῦ βλέμμα ἔχων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ προσηλωμένον.

Γραῖα τις φυλάττουσα ζῶα ἐπὶ ταῦ ὄρους ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον ἅμα ἰδοῦσα ἄνδρας προσερχομένους, κοράσιον δὲ ἰστάμενον παρ' αὐτῆ παρητέρη μετὰ περιεργίας τοὺς διερχομένους ξένους καὶ ἀρ' οὐ ὀλίγον ἀπεμακρύνθησαν ἠρώτησε ταπεινῇ τῇ φωνῇ :

— Μάμμη, τίς εἶνε ;

Ἡ γραῖα ἔθηκε τὴν χεῖρα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ στόμα τοῦ παιδίου καὶ ἀπεκρίθη μετὰ φωνῆς ταπεινοτέρας.

— Εἶν' ἐκεῖνος.

— Ὁ αὐτοκράτωρ ;

Ἡ γραῖα κατένευσε· τὸ δὲ κοράσιον προέτεινε τὸν τράχηλον ἵνα κάλλιον παρατηρήσῃ, καὶ ἠρώτησεν αὐτῆς :

— Ὁ νέος, καλὲ μάμμη ;

— Κουτό ! ὁ πρῶτος μὲ τὰ ψαρά τὰ γένεια.

— Ἐγὼ ἤθελα, εἶπε τὸ μελανόφθαλμον κοράσιον, ὁ νέος νὰ ἦτον ὁ αὐτοκράτωρ.

Καὶ ὄντως ἦτο ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς, ὀδοιπορῶν χάριν ψυχαγωγίας, ὡς συνείθιζε συχνότατα, οὕτως ὥστε ἡ βασιλεία αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἀδιάλειπτος ὀδοιπορία διὰ μέσου τοῦ ῥωμαϊκοῦ Κράτους.

Ὅτε δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο ἤδη παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, δύο τινες ἰερατικὴν στολὴν ἐνδεδυμένοι, ἐξεληθόντες ἐκ τινος ναοῦ ὠκοδομημένου ἐπὶ τοῦ πλησίον βράχου, ἔκυψαν ἀπὸ τῆς ὄψους αὐτοῦ ἵνα παρατηρήσωσι τὸν αὐτοκράτορα.

— Εἶνε ἀσκεπής, εἶπεν ὁ ἕτερος αὐτῶν, καὶ ἀντὶ νὰ βλέπῃ ποῦ πατεῖ βλέπει πάντοτε πρὸς τὰ νέφη.

— Τίς οἶδε τί ἀναγινώσκει ἐκεῖ ἐπάνω ; Ὡς πρὸς τὸ κάλυμμα ὅμως τῆς κεφαλῆς, θὰ ἦτο πρωτοφανὲς πρᾶγμα ἐὰν ἐφόρει σήμερον. Ἴδὲ, γρέφεται διὰ νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὸν εὐνοούμενόν του, τὸν καταστόλιστον ἐκεῖνον νέον· ὀνομάζεται, νομίζω, Ἀντώνιος.

— Ἀντίνοος, ὄχι Ἀντώνιος. Εἶνε Βιθυνός. . . Νέος πολὺ εὐμορφος.

— Εὐμορφότατος. Ἄλλ' ἀδιάφορον· ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ τὸν ἔχω υἱόν μου.

Ὁ Ἀδριανὸς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν ἤδη ἐν τῇ παραλίᾳ, ἔνθα μεγάλαι πυραὶ ἐκάπνιζον πλησίον ῥωμαϊκῶν σκηνῶν. Οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ μάτην ἔριπτον ἐπὶ τῶν ἀθηρακιῶν ξηρούς θάμνους καὶ πλοίων λείψανα· φλόξ δὲν ἐγεννάτο, κάπνὸς μόνον συστρεφόμενος πυκνὸς εἶρεπεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὡς μὴ θέλων νὰ ἀναβῆ εἰς τὸν ὑγρὸν ἄερα· καὶ ὁ ἄνεμος δὲ ἔπνεε.

Ὁ αὐτοκράτωρ εἰσελθὼν εἰς τὴν μεγίστην σκηνὴν ἐξηπλώθη ἐπὶ προσκεφαλαίων, συνεσφιγμένα ἔχων τὰ ὠχρὰ αὐτοῦ χεῖλη καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους ἐσταυρωμένας.

Ἄλλὰ δὲν ἐκοιμάτο· ἦνοιγεν ἐκ διαλειμμάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔστρεφεν αὐτοὺς πρὸς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς, ἔνθα ὁ Ἀντίνοος ἐξηπλωμένος ἐπὶ δορᾶς ἄρκτου συνέπαιζε μετὰ τοῦ μολοσσοῦ, ὃν ἠγάπα κατ' ἐξοχὴν ὁ κύριος αὐτοῦ. Ὁ κύων ἐρεθισθεὶς τέλος ὑλάκτησεν, ὁ Ἀδριανὸς προσέβλεψε· μετὰ δυσαρρεσκείας πρὸς τὸν εὐνοούμενον νέον, ἀλλ' ὡς ἀστραπὴ ταχέως ἡ δυσαρρεσκεία τοῦ καλλιτέχνου Καίσαρος μετετράπη παραχρῆμα εἰς θαυμασμόν, καὶ εὐαρέστως παρετήρησε τὴν θαυμασίαν τοῦ νεανίου χάριν.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ ; ἠρώτησε φιλοστόργως.

— Τίποτε.

— Κάνεις δὲν κάμνει τίποτε. Ὅταν τις δὲν